

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se inapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 3 August 1907.

În ultimul număr al ziarului nostru am spus că starea materială miseră a poporului nostru e cauza micșorării populațiunii noastre, ba că chiar sîntem pe cale de a ne pierde cu totul, așa că timpul, în care se va povesti de o gîntă latină, care a locuit odată în Bucovina, nu e departe.

Îndelăturarea acestui pericol e posibilă numai prin îmbunătățirea stării materiale a țaranului nostru, căci dacă-i va merge măcar cît de puțin bine în țară, el sigur nu-și va lua la mîna toiagul pribegirii.

În cele din urmă vom discuta mijloacele, cari ar fi apte de al scăpa pe bietul țaran de nevoi și fiind, după părerea noastră creditul mijlocul prin care nevoșul își poate imediat ajuta, deși numai pentru moment, vom discuta dintîi creditul și institutele de credit.

Banca țării, acest institut, în care poporul nostru pe baza promisiunilor date de contrarii noștri politici își puse ultima nădejde de scăpare, a dovedit că pentru cel nevoș nu poate face nimic; prin urmare trebuie s'o eliminăm din rîndul acelor institute, cari ar putea acorda împrumuturi la cei nevoși și trebuie deci să ne gîndim la altele, prin cari l'am putea scoate din mizerie și din pericolul de a se pierde. Se înțelege de sine, că numai institute de credit, cari sînt în stare să-i acordeze țaranului nevoș

fără multe și lungi cercetări un împrumut eftin și ușor de restituit, pot să vină în privire. Și institute de felul acesta avem, har domnului, în țară destule. Sînt institute de credit sistem reiffaisian de care noi Romîni avem apraope 100. Pe baza statutelor aceste institute sînt în prima linie chemate a sta omului nevoș de ajutor. Nu voim să cercetăm întru cît aceste institute merg bine, ci vroim numai să constatăm că și dela ele omul nevoș n'are ajutor și anume din cauza că cele mai multe din ele sufăr de lipsa de parale și e deci ușor de înțeles că ele cu toată bunavoința nu pot ajuta.

Regretatul Grigori Filimon, încredințat fiind că numai un popor care materialcește e bine situat, poate să țină piept uraganului inimic, după ce înființase un mare număr de institute sistem reiffaisian, a vroit să li deie o bază și mai solidă, intrunindu-le pe toate într'o »centrală« care să aibă de scop mijlocirea împrumuturilor necesare dela un institut de credit puternic pentru fiecare însoțire atașată ei. Centrala s'a creat și acum toți credeau că în curînd totul se va întoarce spre bine, căci centrala s'a pus în relațiuni de afaceri cu »banca țării«, acest institut, care avea să aducă în țară banii „cu vagoanele”. Dar n'am avut noroc; în scurtă vreme s'a arătat că nici centrala asta nu e în stare să exopereze

pentru însoțirile reiffaisiene creditele necesare, deoarece n'avea de unde, căci institutul care avea să provadă »Centrala« cu capitalurile necesare »banca țării«, singură duce lipsă de bani și a trebuit să sisteze chiar pentru un timp acordarea de orice împrumut ipotecar pentru țărănimea noastră. Și sumele incurse la Centrală ca părtașii și ca altfel de taxe încă nu au putut să fie folosite pentru institutele membre, căci de aceste sume avea Centrala singură trebuință, avînd cu aparatul ei de administrație, aparat care constă din contabili, subcontabili, inspectori, subinspectori, revisori etc. spese mari, spese care au căuzat că Centrala în anul administrativ es-pirat și-a încheiat bilanțul cu un manco de 2960 coroane. Afară de astea au mai știut contrarii noștri politici să mai bage atît în »Centrală« cît și în singuraticile însoțiri politice, cu scopul vădit de a-și manținea influența în aceste institute de cari cred, că de le-or avea în mîni, și puterea va fi în mîna lor și atunci și presidentul Centralei va fi și dictatorul țării. Scopul și l'au ajuns; Centrala e în mîna lor sumedenia de funcționari dela aceasta Centrală, funcționari plătiți bine, sînt oamenii lor, Dar Centrala lucrează cu deficit duce lipsă de bani, și însoțirile membre nu pot să-și procure nici un împrumut și pecînd presidentul Centralei ține puterea din țară în mînile sale, gospodăriile

țaranului trec în mînile străinilor, și poporul cu desperarea în sine, ia lumea în cap.

Și cîți gospodari nu s'ar fi putut salva, cîte gospodării aceste însoțiri nu le-ar fi putut scapa dela licitații, dînd respectivului gospodar avansul de care avea trebuință, sau cumpărînd singure gospodăria cutare cu scopul de a o inapoia gospodarului căzut în nevoie, dacă ele ar fi avut capitalurile necesare la timpul potrivit!

Rezultă deci, că însoțirile dela țară trebuie puse pe baze solide, trebuie reorganizate, ear mai nainte de toate din ele trebuie înlăturat orice curent politic, dacă vroim ca ele să fie sprijinul țaranului nostru nevoș, dacă vroim ca ele să-și împlinescă în tot scopul ce-l urmăresc. Curentul inaugurat de »Centrală« în timpul din urmă nu ni pare potrivit pentru consolidarea însoțirilor raiffaisiene, dovadă că multe însoțiri caută să se desfacă de »Centrală« căreia îi sînt atașate, preferînd de a rămînea izolate. Lo-zinca dată de conducerea »Centralei« de a scoate din conducerea însoțirilor rurale pre preotul local și a-l înlocui cu un învățător, fie aceste chiar un băetan de 18 ani, nu e aptă de a mări încrederea în însoțirile raiffaisiene și »Centrală« lor, pecînd deficitul constatat la adunarea generală a »Centralei« din 7 Iulie a. c. și mai ales planul expus de prezidentul ei de a acoperi

FOIȚA.

Mîngăerea sultanei.

— romanță —

La castelul vechi Alhambra
Sună foșnetul de lastre
Pintre rosaceie glastre.
Din balcon străluce ambra
'N pirostoi ș'arată razna
Taina nopților albastre,
Cum ș'oftează sării cazna.

»Mini răpitul băețandru
Va lupta cu groaznici tauri,
Jertfa crincenilor Mauri;
El e svelt ca ș'un leandru
Și-i fecior de pacinici oameni,
Dar pîndindu-l din coclauri
L'au învins ai curții fameni.«

Astfel jalnică suspină
Mindra haremului mladă.

Din cuier luînd o spadă
Ea pășește prin grădină,
Învalită 'n albul hobot,
Nime chipu-i să nu-l vadă
Tremură d'al fricei bobot.

O lumină rubicondă
Preste feerii se țese,
Prin boschetul de ciprese
Ca de colb o mreață blondă,
Miros dulce se respinde.
Tot ce 'n lumi zglobiu fusese,
A merit plăceri plăpînde.

Ea cu visuri se desmiardă
Despre viața-i viitoare,
Cum ei l'al iubirii soare
În plăceri au să se piardă;
Tupila-s'or strînși în tihna
Unei scunde căștioare
Dela cei-ce sparg odihna.

Scoborînd antice trepte,
Ce cu rostul lor îngaimă
Un trecut de largă faimă,

Trece pela veghi deștepte.
Ei văd spiritul noptatec
Și cuprinși de rece spaimă
Fug de ea 'n năval sălbatec.

Colo'n colț în lanțuri doarme
Prinsonerul p'a lor samă,
Și zărindu-l o maramă
A unei slăviri enorme
Roșie 'n față i-se urcă...
Cînd încet pe nume-l chiamă,
Mintea ei svîcnind se 'ncurcă.

El din somn resare iute
»Cu venirea ta mă speriu,
Te-or afla aici neferii,
Te conjur, Elviro, du-te!«
Ea stă mută, schimbă fețe,
Pradă dîndu-se durerii,
Uită de gîndiri reslețe.

»Numele al cui să fie,
Ce auzu-i trist pătrunde?
Stăpînindu-se respunde:

»Tîner, ei au să vie...
Arma ia-ți și fugi departe
La ai tăi ș'apoi te-ascunde
D'astei curți momeli deșarte«

În genunchi căzu acela:
»O te recunosc, crăiasă!
Cu iubita mea mireasă
Azi mă va uni capela;
Iar părinții, cari m'asteaptă,
Te-or mări spre cer acasă
Pentru-a milei tale taptă«.

»Bun să-ți fie, june, drumul!
Caută, să nu te distrugă
Dușmanii în a ta fugă;
Să revezi incaltea fumul
Depe hornul casei vesel
Doral tău cel plîns prin rugă
Noue fericiri îndese-l!«

Pieptu-i bate în cadențe,
Leșin îi veni — sughiță
Fiia din domnească viță

acest deficit din ajutoarele pe care aceasta le așteaptă dela guvern, i-a scăzut și popularitatea cea mică ce o avea pînă aici mai cu totul, căci se prevede că deficitul, pe care tot însoțirile rurale au să-l acopere, cu timpul din cauza administrației se va mări, ajutoarele dela guvern din cauza deficitelor nu vor veni, ear »Centrala« va trebui să licvideze și însoțirile rurale la fine se vor alege cu lefele și pensiile pe cari vor avea să le plătească funcționarilor »Centralei«, oamenilor puși de conducătorii partidului țărănesc în circa țărănilor.

Deci salvarea țaranului nevoeș nu poate să vină nici dela »Centrală« din Cetnăuț, nici dela banca țării, ci dela alți factori pe cari îi vom discuta în un număr viitor, căci prin acordarea de împrumuturi țaranului nevoeș îi este ajutat numai pentru moment și pericolul de a-și pierde tot avutul nu e înlăturat, ci numai amînat, ear aceasta amînare e sub împrejurările actuale din lipsa generală de bani foarte anevoioasă, ba în cele mai multe cazuri chiar imposibilă.

Vegri.

De ale comitetului țării.

În ultimul număr am anunțat știrea lansată de comitetul țării, că cu toate că la acest for nu este de ocupat nici un post, petenții cari pretind numirea în vre-un post la serviciul țării se prezintă cu droaia.

În cas de lipsă comitetul țării va escrie ori concurs pentru ocuparea posturilor devenite vacante, sau va chema pre cine-l va crede apt la postul respectiv.

Ziarele locale au adus înainte de trei zile știrea că în serviciul comitetului țării au fost admiși spre facerea praxeii cu auspicii de-a deveni în scurt funcționari definitivii gimnasiaști absolvați Pihuleac (care a resignat la un post ce-l avuse la guvernul țării), Zus, Dalman și Dimitrovici, fără ca aceasta știre să fie fost pînă astăzi desmințită. Va să zică pe de o parte comitetul țării aduce la cunoștință că nu are de ocupat nici un post, ear pe de alta denuște deodată 4 funcționari, fără

Pentru cel ce paortă zdrențe.
Să-l demită nu se 'ndură:
»Las să văd cea cruciuliță,
Semn de 'naltă 'nvățatură!«

Și-i predă frumosul june
Uu odor al legii sfinte;
Ea-l sărută 'n simț fierbinte
Și cu lacrimi îi mai spune:
»Ca creștină fui născută —
Jur, ca iarăș să mi-alinte
Crucea jalea mea tăcută! —

»Vezi, păginului nu's soață,
Roabă-s multor crude toane,
Nu mă fericesc coroane...
Pecind hurii el negoață,
Inima ta mă respinge...
Noima astei dragi icoane
Fiorul morții mi l'a 'nvinge!«

Miramar, în Iunie 1895.

B. Lucescu.

publicare și fără concurs. Ba a mers chiar mai departe, a dat funcționarilor supuși un emis prin care li interzice divulgarea faptului că a devenit vre-un post vacant, sub cuvînt că atunci s'ar anunța prea mulți competenți.

Nu ne amestecăm în afacerile acestui for, dar vroim să constatăm numai, că dacă guvernul escrie concurs pentru ocuparea oricăruia post plătit din bugetul statului, cu atît mai mult ar avea și comitetul țării îndatorirea de a escrie concurs pentru posturile plătite din bugetul țării, care nu e alta nimică decît sudoarea țaranului nostru. Și poate s'ar afla și vre-un fu al țării acesteia care ar cere acest post.

Procedura asta a comitetului trebuie să o dăm publicității, căci doar și țara, care a trimis în comitetul țării oameni în care a avut încredere, are dreptul de a ști ce face acest comitet. Procedura asta e ilegală și trebuie să deie ansă la bănuiele grave, căci în modul acesta, fiind protecția în floare, se crește pe speșele țării numai un corp de funcționari necvalificați și neapți. Și oare este compatibil cu prestigiul comitetului țării să lanseze în public știri tendențioase, cari nu corăspund adevărului?

Vom reveni!

Internatul Francisc-Iosefin de băieți romini în Cernăuț.

Internatului Francisc-Iosefin de băieți romini în Cernăuț au aparținut la finea semestrului de vară 1906/7: 200 alumni interni, dintre cari 5 studenți universitari (prefecți) 1 elev dela școala de meserie și 23 învățăcei de diferite meserii și 11 elevi externi, dintre cari 8 învățăcei de diferite meserii și 3 elevi dela școala de meserie; deci 5 stud. univ. (prefecți), 171 de elevi dela diferite școli, 4 elevi dela școala de meserie și 31 de învățăcei dela diferite meserii = 211 alumni.

Elevii interni și externi au cercetat: școala primară, cursul pregătitor pentru gimnaziu, gimnaziul, școala reală or. ort. cursul pregătitor pentru pedagogiu, pedagogiul (34 de elevi) și școala de meserie (2 elevi: secția p. comerț și 2 elevi: secția p. zidiri).

Dintre cei 31 de învățăcei (meseriași) sunt: 2 la »Societatea tipografică bucovineană«, 9 (concediați pela diferite filiale) la »Prăvălia romină«, 3 la Schmidt și Fontin, comerciant mare, 2 la Carol și Emil Piskorz, comerciant, 1 la Iacob Horniker, comerciant de ferării, 1 la Leon Katz, comerciant de ferării, 1 (bolnav) la George Vistec, comerciant, 1 la Norbert Kula, comerciant, 1 la M. Morgenstern, librar, 1 la H. Weiss, mașinist, 1 la N. Kucharczyk, cofetar, 1 la F. Schwarz, croitor, 1 la Sigm. Burnat, cizmar, 1 la L. Ernst, timplar, 1 la I. Czerny, timplar, 1 la Isidor Walzer, lăcătuș, 1 la E. Grätz, lăcătuș, 1 la I. Senft, lăcătuș și 1 la școala de țesut.

Toți învățăceii, afară de 2 cari n'au îndeplinit încă timpul de probă, au contracte cu meșterii resp. comercianții la cari se află.

În anul 1904/5 au fost în internat numai 3 meseriași și 4 elevi ai școalei de meserii; în anul 1905/6: 27 de învățăcei de diferite meserii și 2 elevi dela școala de meserii.

Toți elevii și învățăceii (meseriași) interni ai institutului au fost împărțiți în 5 secții, în fruntea fiecărei secții a stat un prefect (stud. univ.) și 2 sau mai mulți subprefecți (elevi din clasele superioare ale gimnaziului, școalei reale și pedagogiului).

Toți elevii interni sunt rigoroș controlați cu privire la toate datorințele și dorințele lor prin anumite cărți de raport.

Elevii externi sunt supuși disciplinei institutului și controlați de direcțiune prin o carte de raport.

Toți meseriași, atit cei interni, cit și cei externi (o parte din ei au vipt la internat, o parte însă locuesc și au și vipt la meșterii lor) sunt controlați de subprefectul, prefectul secției și de direcțiune prin o carte de raport, care conține rubricile: »purtarea, sirguința, aptitudinea și însemnare« și care circulă după trebuință regulat pela toți meșterii și conducătorii etc., la cari sînt ei aplicați ca învățăcei.

Grătit au fost primiți în institut 60 de elevi, dintre cari 14 învățăcei (meseriași); partea cea mare dintre ceilalți elevi au plătit taxe, cari cu privire la scumpetea exorbitantă ce domnește de față în Cernăuț, se pot numi minimale.

Administrația internatului a mai acordat în mod excepțional vipt grătit la 5 elevi cari în anii trecuți au aparținut institutului și s'au preparat pentru a deveni impiegați la poștă. Toți au dat examenul recerute și au devenit practicanți cu remunerație la poșta c. r. din loc.

Purtarea și sirguința tuturor elevilor și învățăceilor institutului a fost multămitoare, la cei mai mulți lăudabilă.

Clasificarea elevilor din 6/7 1907 are un rezultat favorabil de 94%; detaluri cu privire la clasificare se vor publica de direcțiune în luna lui Septembrie a. c. deoarece unii elevi au rămas în corigența din cite un obiect.

În anul școlar 1906/7 au aparținut internatului 12 abiturienți și a 6 gimnasiaști și 6 pedagogi.

Au dat examenul de maturitate abiturienții dela gimnaziu: Hrinco Vasile (terminul de toamnă), Pohăța Ioan (în Faur a. c.), Gușuleac Michail, Rusu George, Spinul Ioan și Șulschi Nicolai.

Dintre abiturienții pedagogiului au dat examenul de maturitate: Brădășan Isaia, Chisilița Ioan, Naherneac Pamfil, Stremciuc Ilarion, Ursu Ioan și Voronca Emilian (3 au rămas însă în corigență din cite un obiect).

Prilegeri din istoria Romînilor și alte cursuri s'au putut ține numai de prefecții institutului. Incepînd din luna lui Octomvrie a. c. se vor ține, dispunînd acuma direcțiunea de localitățile necesare precum și de concursul prețios al unor domni profesori dela școalele secundare din loc, diferite prelegeri și cursuri instructive, în special un curs pentru învățăceii (meseriași) institutului.

Locuind învățăceii-meseriași ai institutului într'o casă închiriată (strada Cîmpului 4 D.), forurile competente au în vedere clădirea resp. adaptarea unei case cumpărate pentru un institut, care să fi merit anume pentru învățăceii de meserii.

Fiind crearea unui atare institut de absoluta necesitate, sperez că întreg poporul romin va oferi cu dragă inimă ajutorul său la realizarea acestei instituțiuni de cea mai mare însemnătate pentru viața economică și națională a popo-

rului nostru, la care incepe deja a pătrunde adevărul că meseria e lucru cinștit și foarte prețuit.

Corul internatului, care a constat din 82 de cîntăreți, a prosperat foarte bine sub conducerea mult meritatului domn Stefan Scalat și a adlatului său stud. ped. Sahlean Alexandru. Corul s'a probat la sfințirea internatului, în sf. biserică catedrală, în sf. biserică Paraschiva, apoi în 29 Iunie a. c. cu ocaziunea unui concert, care a avut loc în sala festivă a internatului și la care a asistat un public număros și distins din capitală și împrejurime.

Instruirea elevilor în jocurile naționale, în special cele ardeleneste, au făcut-o cu multă sirguință stud. gimn. Michail Oloieriu și stud. ped. Petru Pițul.

Starea sanitară a alumnilor institutului a fost foarte bună, căci nu s'a înțimplat nici un caz mai grav de boală.

La aceasta au contribuit foarte mult deselexursiuni precum și băile regulate, orînduite de direcțiune. Instituirea unei comisii sanitare compuse din elevii internatului sub supraveghierea direcțiunii s'a validat pe deplin și s'a achitat în mod rigoroș de datorințele sale.

De afacerile sanitare ale internatului în special și al tuturor elevilor romini în general s'au îngrijit în modul cel mai părintesc d-nii Dr. Eudoxiu Procopovici și Dr. O. Gheorghian. Direcțiunea institutului li exprimă cea mai sinceră mulțămintă pentru marele sacrificii aduse studențimei romine.

(Va urma.)

Știri locale și din țară.

Personalii. Deputații din camera imperială, d-nii Dr. Alexandru baron Hormuzachi, Dr. Constantin Isopescul-Grecul și Teofil Simionovici au sosit la începutul săptămînii trecute din Viena. Deputatul Dr. Constantin Isopescul-Grecul se va infățișa Duminică în 4 l. c. înaintea alegătorilor săi din comunele Buda, Mahala și Cotul-Ostriței spre a da raport despre activitatea sa parlamentară și starea politică; va participa și la petrecerea populară aranjată în aceasta zi în comuna Mahala.

„Carmen“ la Cernăuț. Concertul acestei societăți se va da pe la mijlocul lunii Septembrie a. c. în teatrul orășănesc. În numărul viitor vom publica detalii. În vederea primirii frumoase, ce ni-au făcut-o frații din regat în anul trecut, e o datorie de onoare a tuturor Romînilor bucovineni, ca să sprijinească societatea »Armonia« pentru a pute face o primire deamnă fraților și surorilor din București Deslușiri dă dl vice-președinte Stefan Scalat.

Numiri. Dl Dr Maximilian Hacman a fost numit amanuensiu la biblioteca universității din loc. Transmitem simpaticului prieten felicitări sincere.

Exame. Vasile Loichița, autorul gingașilor poezii din »Junimea literară« a trecut în 29 Iulie a. c. rigurosul prim la facultatea teologică cu excelență unanimă. Deasemenea au trecut și d-nii Roșca și Iacob cu două zile mai tîrziu rigurosul prim cu excelență la aceeași facultate. Toți trei sînt Romini din Ungaria. Felicitările noastre.

Primirea de băieți în internatul romin din Sirete. Părinții sau tutorii aspiranților au de a adresa cererile cătră comitet pînă în 20 August st. n. a. c. Cererile au să se instruceze cu: 1. Actul de botetz. 2. Testimoniul semestral. 3. Testimoniul medical. 4. Actul de declarație a persoanei ce se obligă a se solvi taxele întretinerii, eventual testimoniul de paupertate. Comitetul.

Posturi vacante. La un oficiu din loc sînt de ocupat mai multe posturi cu adiuțum. Petenții trebuie să aibă maturitatea. Detalii la redacția noastră.

Linii telefonice. Construirea liniilor telefonice încuviințate de guvern, cari au să lege întreolaltă orașele Cernăuț-Sirete-Rădăuț și Suceava se va începe cu ziua de 15 August a. c. așa că cu finea lunii Septemvrie vom fi în stare să vorbim cu aceste orașe.

O faptă deamă de laudă din Solca. Vorbind cu țerani din Solca, am auzit dela ei o faptă deamă de toată lauda, a domnului măestru silvic Lugert. Mi-au spus bătrîni Solcii, că de cînd în ei minte n'au văzut atîta curățenie în jurul bisericii. În zilele din urmă a poruncii dl Lugert, care deși este un german și catolic, să se curățe ograda bisericii gr. or. Saltă țeranii, bătrîni și tineri, de bucurie, cînd văd atîta curățenie în jurul locașului sfînt și că dl Lugert, cu toate că-i de altă nație și lege, are, atîta tragere de inimă pentru bieții Romîni din Solca. Sper Solcanii, că dl Lugert va face cit de curînd ordine și cu bujbele ce să află pe lingă biserică. *Străinul.*

Castelul. « o nouă societate a cantorilor. Joi în 25 Iuli a. c. au înființat cantorii romîni din districtul Sucevei o filială a societății »Lumina« din Cernăuț, sub numele »Castelul«. Ca delegat din partea »Luminei« a fost dl Andrei Brăteanu lector catedral. Cu bucurie au primit toți cantorii din district ideia societății »Lumina«, de a înființa filiale prin districtele rominești, spre organizarea cantorilor în toate celea ce atinge starea culturală, materială și cea musicală. Sa dat vot de încredere societății »Lumina« și în fine a încheiat dl delegat adunarea cu un entuziasm de să trăiască Măjestatea Sa Francisc Iosif I. și I. P. S. și Mitropolitul Vladimir. Pentru comitet: *Ambrosius Popovici.*

De arîndat! Societatea »Școala Romînă« din Cîmpulung are de arîndat o concesiune pentru o tipografie în Cîmpulung. Doritorii arînși, care au capitalul necesar pentru instalarea unei tipografii moderne, să se adreseze pînă la prima Septemvrie a. c. la societ. »Școala Romînă« Cîmpulung. Președintele, *Dr. E. Criclevici.* Secretariul, *Cocărlă.*

De ale meseriei. Se caută un băiat pentru o librărie din Cernăuț. Condițiuni: vîrstă de 14 cel mult 16 ani, absolvarea de 2—3 clase gimnasiale. Se mai caută 2 băieți pentru lăcătușie și 1 băiet pentru tipografie. Condițiuni: vîrstă de 14 pînă cel mult 16 ani, absolvarea școalei primare; pentru tipografie însă cel puțin absolvarea cu succes bun a clasei II gimnasiale. A se adresa direcțiunii internatului (strada lumii noue 24).

Petrecerea poporală. Primim următoarea invitare. Sînteti respectuos invitati cu prea onorata-Vă familie la petrecerea poporală din Mahala, care va afla loc Duminecă la 4 August st. n. 1907 în școala locală. Începutul la 2 oare p. m. Întrarea pentru popor 20 bani, pentru inteligență 1 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămîntă.

Petrecere poporală. În 4 August a. c. st. n. se va sfinți la 11 oare a. m. temelia noii biserici din Frătăuț-nou și la 2 oare p. m. se va aranja din partea comitetului cabinetului de lectură »Redeșteptarea cultural națională« o petrecere poporală cu teatru și dans în ograda agriculturii Emilian Hurjui și seara în localitățile școalei poporale din loc. Venitul curat este menit pentru zidirea casei naționale deja începută. Comitetul cabinetului invită pe calea aceasta pe toți P. T. binevoitorii și-i roagă să sprijinească scopul acesta atît de nobil. Numele suprasolvitorilor se va publica. *Vespasian Reuș, preut.*

Carte de adrese din Bucovina. Primim spre publicare: Cu începutul lunii August se va începe cu tipărirea »Cărții de adrese din Bucovina«. Pentru alcătuirea acestei cărți direcțiunea de poliție din Cernăuț ni-a pus la dispoziție adresele tuturor locuitorilor din oraș și suburbii, și sperăm că vom fi în stare a oferi p. t. publicului o carte de adrese completă. Cu ocazia asta însă am putut constata că cu toate somările direcțiunii de poliție, mulți locuitori, în-deosebi funcționari mai înalți, avocați, medici etc. nu și-au anunțat încă schimbările în locuințe, din care cauză și datele puse nouă la dispoziție nu sînt de tot corecte

Ca să nu ni-se facă reproșuri că nu sîntem exacti, rugăm pe toți acei proprietari de case, resp. locuitori, cari încă nu s'au anunțat la direcțiunea de poliție, să o facă cit de curînd, ca ei să nu aibă pe urmă neplăceri. În-deosebi rugăm pe acei comercianți, cari au locuințe afară de prăvăliile lor, să ni aducă acestea la cunoștință. Aceasta se va face mai ușor prin o carte postală adresată la »Societatea tipografică bucovineană« (Piața principală Nr. 3) sau la librăria Schally (Palatul magistratului). Societatea tipografică bucovineană.

Bibliografie. A apărut »Junimea Literară«, anul IV. Nr. 8 cu următorii cuprins: Cauzele criminalității la săteanul romin din Bucovina, Dr. Romul Reuș; Un drumeț din lumea mare (versuri), G. Rotică; Comunitatea reciprocă între Dacia Traiană și Dalmația de pe timpul imperiului roman, Isidor Ișan; Mi-i drag de tine (versuri), V. Loichită; Petecul salvat înaintea tribunalului (comedie), Mihai Teliman; Alea suspinelor (versuri), V. Huțan; Un novelist sîrb, Ilyika Ivackovic; Dare de samă (sfîrșit), George Tofan; Cronică, Codreanu; Notițe bibliografice.

Știri din lume.

Academia Romînă a luat vacanță pînă la 17 August a. c. în care zi se va ține prima ședință publică, după vacanță.

Regele Romîniei și sărbările din Bulgaria. Din Sofia se anunță, că prințul Ferdinand s'a întors din străinătate spre a face preparativele necesare pentru primirea oaspeților ruși și romîni, la sărbărea comemorării monumentelor istorice din țară. Marele duce Vladimir Nicolae-vici va sosi însoțit de o foarte mare suită de generali, și mareașali ruși. El va rămîne în țară o săptămînă și va face câteva excursiuni cu prințul Ferdinand în localitățile mai principale ale țării. Va mai veni în Bulgaria cu această ocaziune și regele Carol al Romîniei, ca să asiste la aceste sărbări, întru cît ele sînt strîns legate cu viața de mare răsboinic a regelui Romîniei. Regele va rămîne câteva zile ca oaspe al prințului în palatul din Euxinograd, care a fost cu totul restaurat. Cruciașorul bulgar »Nadejda« va face excursiuni cu oaspeții pe apele Mării Negre.

Italianii contra Germanilor. Cu ocaziunea excursiunii gimnasticilor germani, Italianii au făcut manifestațiuni în contra Germanilor. Cu toată intervenirea jandarmilor, au fost mai mulți răniți, printre cari trei Germani. Consulul german a intervenit la guvernator pentru a cere protecțiunea sa privată.

Moartea patriarhului Brancovici. Din Carlovit se anunță, că patriarhul Brancovici a încetat din viață. Se presupune, că patriarhul s'ar fi otrăvit din cauză că cerînd Majestății Sale, ca să-l rehabiliteze. Maj. Sa ar fi refuzat aceasta. Episcopii neagă sinuciderea lui Brancovici. Ei se pregătesc a-i face o înmormîntare imponentă.

Romînii din Cleveland. Ziarul »America« al Romînilor din Cleveland, publică că cei mai mulți romîni din localitate lucrează în următoarele fabrici: Fabrica de vapoare (hypiard) vre-o 500, în Wasting House, vre-o 400 în fabricile din Lakewood (carbon shop) în fabrica din partea de vest a orașului vre-o 200 și în cele 2 fabrici de lingă Wasting-House (Hill Cluth și cea nouă) vre-o 150; în total dela 1400—1500.

Cît cheltuesc statele pentru armată. Anglia cheltuește în fiecare an — afară de colonii — 1¼ miliarde coroane pentru armată, Statele-Unite 1½ miliarde, Rusia și Germania cite 1 miliard, Franța ceva mai puțin decît 1 miliard, Austro-Ungaria ceva mai mult decît trei părți din un miliard. Aici se cuprind armata și marina laolaltă. Numai pentru marină cheltuește Anglia 651 milioane coroane, Statele-Unite 481 milioane, Germania 313 milioane, Franța 260 milioane, Rusia 224 milioane, Italia 168 milioane, Iaponia 93 milioane, Austro-Ungaria și Spania cite 27 milioane. Numai pentru armata

de uscat cheltuește Germania 880 milioane coroane, Rusia 855 milioane, Franța 650 milioane, Anglia 609 milioane, Austro-Ungaria 333 milioane, Italia 232 milioane, Spania 118 milioane, Turcia 116 milioane. În Anglia fiecare locuitor plătește 30 cor. pe an pentru armată și marină, în Franța 23 cor., în Statele-Unite 19 cor., în Germania 16 cor., în Italia 10 cor., în Austro-Ungaria 8 cor., în Rusia și Spania 7.5 cor., în Turcia 5.5 cor., în Iaponia 4 cor.

Din public.*)

Rog să publicați următoarele la adresa stimatului domn Simeon Medvighi, învățător nu știu unde în Arbore sau Homor.

Nu este domnul Medvighi vrednic ca să împlu cu un răspuns lung prețioasele coloane a gazetei d-voastră, decît numai cele de neapărată lipsă. Eu susțin toate neștirbate cite le-am spus asupra d-tale cinstite! Constatez cumcă conceptul din »V. P.« nu este al d-tale. Imi pare de tot rău, că nu pot fi asemenea de vrednic ca colegii mei cei numiți în »V. P.«, la carii d-ta privești cu atîta fericire. Ce atinge de apostolia d-voastră prea stimatule domn învățătoriu, atunci te asigur, că norodul va fi prea fericit, dacă d-ta vei rămîne ceia ce ești »Volksschullehrer, învățător la școala poporală«, căci dacă te faci apostol, atunci norodul a perdit în d-ta pe învățătoriu școalei poporale, și cu apostolul ce știu ei face? Toate desviniirile d-tale sînt neadevăruri îndrăznețe precum îți este firea. Afa-cerea cu cinele iată-o: era Dumineca Florilor, d-ta cu soția-ți în Homor ca totdeauna în zi de sărbătoare, la mine să desleagă cinele din lanț. Băietul d-tale se joacă sub poarta mea și zădărește cinele, cinele îl zgarie. D-voastră amîndoi sosiți din Homor. Și d-ta bunule om ce nu cunoaște buclucul decît din auzite te duci la gendarmerie și pîrești. Acolo este secretariul comunal Varzar de față și comandantul Mihalas. Au trebuit să te reție jendarmul și secretariul dela o piră formată și te-ai dat înțeleș numai cu o despăgubire de 40 cor. din partea mea. Eu am dat secretariului 20 cor. ca să-ți deie, dară să-ți și spuie, că totodată voi înainta pira asupra d-tale pentru întrelăsarea îngrijirii părintești asupra copiilor d-tale. Pe aceia mi-a scris secretariul comunal pe nemțește: »Medvighi nimt kein Geld an und wird auch nicht klagen«. Te mai lauzi cu amiceața d-tale față de mine ca catechet. Doară aceasta este prea cunoscută în lume. Și te lauzi că mă sprijinești la împărțirea inv. de religione! Acest beneficiu și anume, nu numai acest parțial ci dispnzarea totală dela predarea învățămîntului din religione o primesc eu cu cea mai mare prevenire din partea forului meu suprem, dară nu dela d-ta. Cu ce închipuiri mai trăiți d-voastră aici pe lumea asta! Cu părere de rău, căci mi-ar fi mult mai ușor dară nu pot da din mîna mea învățămîntul din religie, mai ales în clasele superioare, căci iacă ce bun substitut am mai avut în d-ta! Bani ai primit, și pentru acei bani ai îndemnat copilele să iaie crucițele ce le poartă la grumaz și să le arunce în gunoi să nu citească istoria sintă, că acolo sînt numai nebunii, să nu postească (după spusa copiilor, Dumnezeu să fie după concepția d-tale o figură! Aceste sînt prelegeri, aceasta-i creștere religioasă? D-ta te miri că eu primesc pentru 4½ oare 240 cor. iară d-ta pentru 5 oare numai 100 cor. Vezi d-ta d-le învățător că și cons. școlar al țării face deosebire mare între un învățător, ce sînt de vină eu? D-ta

*) Pentru cuprins nu răspunde redacția.

mai substituat ceva în postul mare după cum zici și eu am computat după ordinațiunile școlare cu ce trebuie să te remunerez. Am aflat că ți-se cuvin 10 cor. Dară ca să nu fie banat ți-am trimis 20 cor. Ce face omul însă ce nu știe de bucluc: el imi scrie tot atîtea epistole grobriane și îndrăznețe, pare-că am fi jucat la vremea sa mîgea pe acelaș imaș, zicînd că i-se mai cuvin 22 cor. Trecîndu-i răbdarea omului fără bucluc s'a dus apostolul la judecătorie și pîrește. Și ce a dobindit, — un nas lung, știți colea!

Ei domnule fără bucluc! Apostole! Ai înaintat piră la judecătorie, apoi o piră la Prea Ven. Consistoriu ca să mă disciplineze, totodată ai publicat și în »V. P.« a) Că am batjocurit în clasă înaintea copiilor pe dostoinica d-tale nevastă zicîndu-i cuvîntul »huloae«. b) Că am împușcat asupra dostoiniceii d-voastre neveste și nu am nimerit-o*). c) Că am batjocurit pe dostoinica d-voastră nevastă d) M-ai inculput înaintea judecătoriei că am prelucrat martorii. Și la pertractarea judecătorească din 28 Iuni a. c. cu ce te-ai ales? Ai venit la mine, m-ai asigurat, cumcă nu te vei atinge de onoarea mea cît vei trăi și ai revocat toate defaimările cele scrise de d-ta ca neexistente. Așa ai și iscălit. Te întreb pentru ce scop ai trudit apostole cu facerea celor 4 piri deodată, și în urmă cu una la c. r. regim al țării și una cătră c. r. consiliu școlar districtual. O. omule bun, om fără bucluc, d-ta mi-ai dorit mie tot binele, ce inger, ce amicție ideală! Mulțămînd din inimă și domnului Arsenie Vacarean, care scoate cu multă măestrie posa ideală a dascălului din Humor mă subsemn cu toată stima:

Isidor Zavodovski.

Mulțămîntă publică.

Ilustritatea Sa domnul president al țării Dr. Octavian Regner cavaler de Bleyleben a transmis societății pentru creșterea și sprijinirea orfanilor din districtul judecătories Storojineț marimosul dar de cincizeci (50) coroane. Pentru acest act benevol al d-nei Sale subsemnata conducere a societății aduce profunza sa mulțămîntă pe calea aceasta. Dr. med David Seinfeld, Dr. Cornel Gheorghian.

*) pentru că mi s'au spart și mie ferestele, poruncisem ca sluga se impuste noaptea în grădina sau ograda.

Dr. Dragoș Bumbac
advocat
- - în Suceava - -
locuește vis-à-vis dela judecătoria
cercuală.

Medicul de copii
Dr. J. Bodea
prim medic sec. emeritat, fost director
supl. al spitalului de copii »St. Josef«
din Viena
● locuește începînd cu luna Iunie ●
Rotkirchstrasse No. 14
(lingă teatrul orașenesc).
Intrarea din strada Goethe No. 2.
Ordin. dela 2—4 după prânz.

Avis de deschidere.

Anunț P. T. publicului, că am deschis pe strada poștei, în localitățile „Bursei“ o

librărie cu antiquariat.

Se capătă tot felul de cărți de studiu și de lectură. Cărți se pot și imprumuta cu o taxă foarte minimală. În librăria mea va fi și un bogat depou de cărți romine de autorii cei mai noi și clasici și se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate.

Se pot căpăta cu prețuri foarte efitine

fel de fel de requisite

pentru școală, birouri, parochiate, etc. etc.

Orice comande pentru provincă se vor efectui prompt și culant. Pentru antiquariate (cărți de școală, biblioteci), plătesc prețurile cele mai bune.

Deocamdată se află următoarele cărți:

	Cor.		Cor.
Poezii (Dimitrie Bolintineanu)	1.80	În urma plugului (Sandu Aldea)	1.80
Versuri și Proză (Alexandrescu)	1.50	Două neamuri	1.80
Opere complete, poezii (Alexandri)	1.80	Vatra părăsită (nuvelă din popor)	2.40
proza ()	1.80	Din Bătrini (narapune istorică)	3.—
teatru III ()	1.80	Mihaiu Vodă Viteazul (Balcescu)	1.80
ediție populară	1.80	La noi în vișoară	2.40
Opere complete teatru II (Alexandri)	1.80	Ciocoi vechi și noi	1.80
IV ()	1.80	Biblioteca Nicoleanu, Carlova, Stamati	1.80
Cum iubește o fată (Nuvele) Pop	1.80	Opere complete (Odobescu)	1.80
Floare-Oflită (Roman) Sadoveanu	2.40	Literatura populară (Eminescu)	1.80
Povestiri din războiu	1.80	Rutenisarea Bucovinei	4.20
Șimii (Sadoveanu)	1.80	Chinuții (Dunăreanu)	1.80
Povestiri	2.40	Opere complete (Ioan Creangă)	18.0

F. Gribovici, (F. Schächter).

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zer și lapte

DORNA

In Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie 14 oare depărtare dela București și 11 oare depărtare dela Liov. - - -

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femești și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp.

Dr. Arthur Loebel.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Telefon Nr. 301

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară.

Deposit de mărfuri din fabricele c. r. de curte:

Pălării: Fabrica lui I. Heinrich Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Fabricatele cele mai fine din țară și străinătate:

Pentru dame și copii:

Păpucării
Pălării
Mănuși
Umbrele și parapleuri
Tășcuțe și punguțe
Călțuni
Peptene și perii de cap
Călțavete

Briie
Capițe
Haine și jachete pentru copii
Jupone de dame (Damen Jupons)

Parfumuri, saponuri etc.
Revolvere, Utensilii de vînat și munițiune.

Pentru domni:

Lingerie
Pălării de pislă și jobenuri
Legători de git
Mănuși
Ghete
Pantofi
Bețe și parapleuri
Batiste de nas

Cepițe
Pachioște
Ciorapi

Articole pentru călătorie,
sport și Tennis și ghete pentru Tennis
Punguțe și tășcuțe pentru bilete
de visite, scrisori și monede

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chimalii, vâpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cimpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de maț și din extract de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stârpirea insectelor, guzanilor și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și vâpseli, utensilii pentru desen și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, vâpseli pentru email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar, sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite feresteie mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul rufelor și cerneală pentru a semna rufe.

Comandele din provincie se efectuează repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de vâpseli la dispoziția interesenților.